

KAPITOLA 4

Státní správa v plavbě

4.1 Úvod do problematiky

Základní právní úprava na úseku vnitrozemské plavby je v zákoně o vnitrozemské plavbě.³⁴⁹ Z důvodu nutnosti stanovení velmi podrobných pravidel je však většina problematiky upravena četnými prováděcími předpisy.³⁵⁰ Státní správu vykonávají na úseku vnitrozemské plavby **plavební úřady** (Ministerstvo dopravy a Státní plavební správa).

---

³⁴⁹ Viz zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, v účinném znění.

³⁵⁰ Viz vyhláška federálního ministerstva dopravy č. 128/1976 Sb., o cejchování lodí vnitrozemské plavby; výnos federálního ministerstva dopravy ze dne 30. září 1976, čj. 21 376/76-025, kterým se vydává Řád pro cejchování lodí vnitrozemské plavby, registrovaný v částce 26/1976 Sbirky zákonů ČSSR; vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, v účinném znění; vyhláška č. 223/1995 Sb., o způsobilosti pravidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách, v účinném znění; vyhláška č. 84/2000 Sb., o způsobilosti osob k provozování vnitrozemské vodní dopravy pro cizí potřeby, v účinném znění; vyhláška č. 138/2000 Sb., o radiotelefonním provozu na vnitrozemských vodních cestách; nařízení vlády č. 412/2000 Sb., o poplatku za právo plout pod státní vlajkou České republiky; vyhláška č. 450/2000 Sb., o kapitánském slibu, zkouškách, odborné a zdravotní způsobilosti členů posádky lodě, průkazech způsobilosti, námořnických knížkách a o zdravotní péči o členy posádky lodě; vyhláška č. 149/2001 Sb., o rekreačních jachtách; vyhláška č. 241/2002 Sb., o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba pravidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě, v účinném znění; nařízení vlády č. 174/2005 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na rekreační plavidla, na částečně zhotovená rekreační plavidla a na jejich vybrané části, na vodní skútry a pohonné motory rekreačních plavidel a vodních skútrů; vyhláška č. 356/2009 Sb., o informacích zaznamenávaných v Říčních informačních službách; vyhláška č. 199/2011 Sb., o stanovení požadavků na kvalitu paliv používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší; vyhláška č. 42/2015 Sb., o způsobilosti osob k vedení a obsluze plavidel; vyhláška č. 46/2015 Sb., o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba pravidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě; vyhláška č. 67/2015 Sb., o pravidlech plavebního provozu; vyhláška č. 334/2015 Sb., o vedení malých vodních plavidel a způsobilosti malých plavidel, převozních lodí a plovoucích zařízení k provozu na vodních cestách.

4.2 Státní plavební správa

Na základě zákona je zřízen správní úřad **Státní plavební správa** se sídlem v Praze, který je podřízen Ministerstvu dopravy. V čele Státní plavební správy stojí ředitel. Státní správu podle tohoto zákona vykonávají plavební úřady, kterými jsou Ministerstvo dopravy a Státní plavební správa. Ministerstvo dopravy: (i) pověřuje právnickou osobu prováděním technických prohlídek plavidel, (ii) rozhoduje o schválení typu výrobku určeného pro použití v systému RIS, (iii) vydává stanovisko pro rozhodování o koncesi k provozování vodní dopravy, (iv) rozhoduje o udělení povolení pro provozování mezinárodní vodní dopravy, (v) je odvolacím orgánem ve správním řízení ve věcech upravených tímto zákonem proti rozhodnutí Státní plavební správy.³⁵¹

Státní dozor³⁵² na sledovaných vodních cestách a provozu na nich vykonává **Ministerstvo dopravy a Státní plavební správa**. Při výkonu státního dozoru pověřená osoba dozírá, zda správci sledovaných vodních cest, provozovatelé přístavů, provozovatelé plavidel a provozovatelé vodní dopravy plní povinnosti stanovené zákonem. Zjistí-li pověřená osoba při výkonu dozoru porušení povinností stanovených zákonem, podle potřeby a povahy zjištěných nedostatků uloží rozhodnutím způsob a lhůtu k odstranění těchto nedostatků a jejich příčin. Ostatní práva a povinnosti pověřených osob při výkonu státního dozoru stanovuje zvláštní předpis.³⁵³

4.3 Vnitrozemská plavba

Zákon o vnitrozemské plavbě³⁵⁴ upravuje komplexně **podmínky provozování vnitrozemské plavby na vnitrozemských vodních tocích**. V této souvislosti vymezuje **pojem vodní cesty** a současně provádí jejich členění. Na základě stanovených kritérií dělí vodní cesty do dvou velkých skupin, a to na **sledované** a **nesledované**. Pouze sledované vodní cesty jsou pro plavbu značeny plavebními znaky. Tyto **sledované vodní cesty** se **dále člení** na vodní cesty **dopravně významné** a vodní cesty **účelové**. Pouze u kategorie dopravně významných vodních cest se uplatňuje působnost, a tedy i odpovědnost Ministerstva dopravy za

³⁵¹ Srov. § 38 až 41 zákona o vnitrozemské plavbě.

³⁵² Srov. § 42 zákona o vnitrozemské plavbě.

³⁵³ Viz zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

³⁵⁴ Viz zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, v účinném znění (poslední novelizace č. 250/2014 Sb.).

pěči o jejich rozvoj a modernizaci (obnova a modernizace existujících cest a výstavba nových) v součinnosti s ústředním vodohospodářským orgánem. V rámci kategorie dopravně významných vodních cest se vyčleňuje okruh, resp. úsek těchto cest skutečně využívaných pro tzv. velkou plavbu (míní se provozování vodní dopravy).³⁵⁵

Zákon člení plavidla z hlediska požadavků na jejich technickou a provozní způsobilost na podléhající evidenci v plavebním rejstříku a ostatní, u nichž se prokázání technické a provozní způsobilosti nevyžaduje. Zákon zavádí institut **zápisu do plavebního rejstříku**, který přehledným a odpovídajícím způsobem zabezpečí evidenci plavidel provozovaných na vodních cestách, včetně údajů o nich z hlediska zabezpečení požadavků potřebných pro řádný výkon státní správy ve vnitrozemské vodní dopravě.

Obdobně jako v praxi jiných států Evropské unie existuje u skupiny registrovaných plavidel tzv. **klasifikace**. U této skupiny plavidel je zavedeno vystavení osvědčení plavidla na základě odborného technického posudku, tzv. Klasifikace, provedené osobou, kterou určí Ministerstvo dopravy.³⁵⁶ Tento postup znamená ve svém důsledku značné zjednodušení výkonu státní správy, neboť činnost pověřené osoby nahrazuje složité a náročné technické prohlídky ke zjištění technické a provozní způsobilosti plavidel.

Z důvodu zvýšeného rizika odpovědnosti provozovatele za škody vzniklé provozem vybraného plavidla na vodní cestě – které, dojde-li k nim, jsou většinou značné – se zavádí **institut smluvního pojištění odpovědnosti provozovatele** za škody z provozu plavidel, jako podmínka k zahájení provozu plavidla. V oblasti podnikání je vnitrozemská vodní doprava zařazena mezi **koncesované živnosti s plným režimem živnostenského zákona**. Vzhledem k tomu, že u vybraných profesí ve vodní dopravě je nutno formulovat podmínky způsobilosti přístupu k povolání – v podstatě jde o vůdce plavidla a členy jeho posádky, je v souladu s dikcí Listiny základních práv a svobod tento požadavek přímo součástí zákonných ustanovení.

Přenáší oprávnění projednávat přestupky v této oblasti na **plavební úřady**.³⁵⁷ Zákon zavádí možnost ukládat pokuty při porušování svých ustanovení. Plavební úřady uložené pokuty vybírají, zatímco jejich případné vymáhání zůstává finančním úřadům. Právní úprava vnitrozemské plavby je v souladu s praxí uskutečňovanou ve státech Evropské unie; návrh zavádí přímo některé obdobné

³⁵⁵ Srov. důvodová zpráva k zákonu č. 114/1995 Sb. dostupná např. na: <http://www.lepsipravo.cz/TopicForm.aspx?TopicId=37>

³⁵⁶ Ustanovení § 10 zákona o vnitrozemské plavbě hovoří o „*technické způsobilosti*“ a provádí ji Státní plavební správa nebo jí pověřená právnická osoba.

³⁵⁷ Podle § 39 zákona o vnitrozemské plavbě jsou jimi Ministerstvo dopravy a Státní plavební správa.

instituty obvyklé v praxi vodní dopravy (např. odborný technický posudek zkušebny jako obdoba klasifikace).

Rovněž přizpůsobuje režim provozu **zahraničních plavidel** režimu obvyklému v evropských státech pro cizozemská plavidla. Jedná se zejména o nařízení ze 16. prosince 1991, kterým se stanoví podmínky, za nichž mohou zahraniční dopravci přepravovat zboží a cestující na vnitrozemských vodních cestách uvnitř členského státu,³⁵⁸ dále se jedná o směrnici ze dne 12. prosince 2006, kterou se stanoví technické požadavky pro plavidla vnitrozemské plavby,³⁵⁹ směrnici ze dne 16. září 2009 o vzájemném uznávání lodních osvědčení plavidel vnitrozemské plavby³⁶⁰ a směrnici ze 9. listopadu 1987, kterou se upravuje přístup k výkonu povolání dopravce zboží na vodních cestách v národní, mezinárodní přepravě a vzájemné uznávání odborné způsobilosti pro toto povolání.³⁶¹

4.3.1 Vodní cesta

Vodní cestou³⁶² je vodní tok nebo jiný útvar povrchové vody,³⁶³ na kterém lze provozovat plavidla, a součástmi vodní cesty jsou vodní díla a ostatní stavby a zařízení. **Součástmi vodní cesty a ostatními stavbami a zařízeními** tedy jsou:³⁶⁴ (i) opevnění břehů, plavební mosty, plavební tunely a lodní propustě, (ii) pobřežní obslužné cesty vodního toku, plavební značení na hladině, na březích, na mostech a na jiných objektech a zařízeních, která křížují vodní cesty, (iii) uzavírací objekty na plavebních kanálech, zařízení pro regulaci stavu vody, nádrže pro nalepšování průtoků na vodní cestě, vodočty a výstražná zařízení, (iv) jezy a ostatní vzdouvací zařízení, (v) plavební komory, lodní zdvihadla (svíslá nebo

³⁵⁸ Viz nařízení Rady (EHS) č. 3921/91 ze dne 16. prosince 1991, kterým se stanoví podmínky, za nichž může dopravce nerezident provozovat přepravu zboží a cestujících po vnitrozemských vodních cestách uvnitř členského státu.

³⁵⁹ Viz směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/87/ES ze dne 12. prosince 2006, kterou se stanoví technické požadavky pro plavidla vnitrozemské plavby a zrušuje směrnice Rady 82/714/EHS.

³⁶⁰ Viz směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/100/ES ze dne 16. září 2009 o vzájemném uznávání lodních osvědčení plavidel vnitrozemské plavby.

³⁶¹ Viz směrnice Rady 87/540/EHS ze dne 9. listopadu 1987 o přístupu k povolání provozovatele nákladní dopravy po vnitrozemských vodních cestách ve vnitrostátní a mezinárodní dopravě a o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a ostatních dokladů formální způsobilosti pro toto povolání.

³⁶² Srov. § 2 písm. a) zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, v účinném znění.

³⁶³ Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v účinném znění.

³⁶⁴ Viz Příloha č. 1 zákona o vnitrozemské plavbě.

šíkmá) včetně rejd a úsporných komor, příp. jiná speciální plavební zařízení pro řízení plavby a její bezpečnost, (vi) přístavní bazény, břehové úpravy, nábrežní zdi a vyvazovací zařízení přístavů, (vii) vyvazovací a vodící zařízení (kotevní bóje, dalby, záchytné kůly, dopravní majáky, svodidla a odrazné trámy), (viii) pohyblivé můstky a ostatní zařízení přístavišť, (ix) zařízení k vybírání plavebních poplatků, (x) velíny a jiná zařízení a objekty, sloužící bezprostředně k provozu vodní cesty nebo jejich součástí, (xi) speciální servisní zařízení určené k zásobování lodí pohonnými hmotami a odčerpáváním odpadních vod z plavidel.

Vodní cesty se dělí na **sledované vodní cesty** a **nesledované vodní cesty**.³⁶⁵ Sledované vodní cesty musí odpovídat plavebně-provozním podmínkám. Plavebně provozní podmínky pro provozování plavby a způsob značení sledovaných vodních cest stanoví prováděcí předpis.³⁶⁶ Sledované vodní cesty se člení na vodní cesty **dopravně významné** a na **vodní cesty účelové**. Rozměry vodních cest dopravně významných, včetně jejich zařazení do tříd, a plavebně-provozní podmínky umístění mostů a jiných zařízení, která je křížují nad nejvyšší plavební hladinou nebo pod dnem těchto cest, stanoví prováděcí předpis.³⁶⁷ Vodní cesty účelové, jejichž seznam stanoví prováděcí předpis,³⁶⁸ jsou vodní

³⁶⁵ Srov. § 3 odst. 1 zákona o vnitrozemské plavbě.

³⁶⁶ Viz vyhláška Ministerstva dopravy č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společně havárii a dopravě nebezpečných věcí, v účinném znění (poslední novelizace č. 66/2015 Sb.).

³⁶⁷ Viz vyhláška o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společně havárii a dopravě nebezpečných věcí.

³⁶⁸ Viz § 3 vyhlášky o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společně havárii a dopravě nebezpečných věcí: „*Za vodní cesty účelové se považují: a) vodní tok Labe od říčního km 1012,58 (Jaroměř) po říční km 987,80 (Opatovice), vodní tok Vltavy od říčního km 241,40 (České Budějovice, Litvínovický potok) po říční km 239,6 (České Budějovice, Jiráskův jez) včetně slepého ramene Vltavy, vodní tok Malše od říčního km 1,757 (České Budějovice, odběr vody pro teplárnu) po říční km 0,00 (České Budějovice, po ústí do vodního toku Vltavy), vodní tok Lužnice od říčního km 4,0 (Koloděje nad Lužnicí) po říční km 0,00 (ústí do vodního toku Vltavy), vodní tok Otavy od říčního km 18,30 (Kavkovna) po říční km 0,00 (Zvikov, ústí do vodního toku Vltavy), vodní tok Sázavy od říčního km 2,50 (Pikovice) po říční km 0,00 (Davle, ústí do vodního toku Vltavy), vodní tok Zámecká Dyje od říčního km 12,50 (odbočení z Dyje) po soutok s vodním tokem Dyje, včetně Staré Dyje, přehradní nádrž Baška, přehradní nádrž Brněnská (Kníničky), přehradní nádrž Dalešice, přehradní nádrž Stráž pod Ralskem, přehradní nádrž Hracholusky, přehradní nádrž Jesenice, přehradní nádrž Lipno, přehradní nádrž Nechranice, přehradní nádrž Nové Mlýny I, přehradní nádrž Nové Mlýny III, přehradní nádrž Olešná, přehradní nádrž Pastviny, přehradní nádrž Plumlov, přehradní nádrž Rozkoš, přehradní nádrž Seč, přehradní nádrž Skalka, přehradní nádrž Slezská Harta, přehradní nádrž Těrlicko, přehradní nádrž Vranov, přehradní nádrž Žermanice, Máchovo jezero, vodní plocha Barbora, vodní plocha Matylda (Most), vodní plocha Předměřice nad Labem (Správcíkův písník), vodní plocha Velké Žernoseky, rybník Bezdrev, rybník Oleksovice, rybník Svět, rybník Velké Dářko, b) těžební jezera Štěrkopísku s těžbou prováděnou plovoucími stroji.“*

cesty, na kterých je provozována pouze rekreační plavba a vodní doprava místního významu. Vodní cesty dopravně významné se z hlediska jejich využívání pro provozování vodní dopravy dále člení na **vodní cesty využívané**³⁶⁹ a **vodní cesty využitelné**.³⁷⁰

Na tomto místě je vhodné upozornit na předchozí text § 3a zákona o vnitrozemské plavbě, který zněl „*Rozvoj a modernizace vodní cesty vymezené vodním tokem Labe od říčního km 129,1 (Pardubice), na státní hranici se Spolkovou republikou Německo a vodním tokem Vltava od říčního km 91,5 (Třebeň) včetně plavebního kanálu Vraňany – Hořín po soutok s vodním tokem Labe včetně výústní části vodního toku Berounky po přístav Radotín, je ve veřejném zájmu.*“ Toto ustanovení však bylo zrušeno nálezem Ústavního soudu, který byl vyhlášen pod č. 327/2005 Sb., na návrh skupiny senátorů. Ústavní soud jejich návrhu vyhověl a mj. konstatoval, že: „*Napadeným ustanovením došlo nejen k zásahu moci zákonodárné do moci výkonné, ale bylo jím omezeno rovněž právo na soudní přezkum. Případná správní rozhodnutí (např. o vyvlastnění), učiněná v souvislosti s výstavbou a modernizací předmětné vodní cesty, budou sice přezkoumatelná soudem v rámci správního soudnictví, ale z tohoto přezkumu bude vyloučena otázka existence veřejného zájmu, neboť ten je již stanoven zákonem, kterým jsou obecné soudy podle článku 95 odst. 1 Ústavy vázány. V případě neexistence napadeného ustanovení by obecné soudy mohly přezkoumávat, zda správní orgány při aplikaci neurčitěho právního pojmu ‚veřejný zájem‘ v konkrétní situaci nepřekročily zákonem stanovené meze správního uvážení (srov. § 78 odst. 1 soudního řádu správního); to však napadená právní úprava de facto vylučuje.*“ Z těchto důvodů proto „... má Ústavní soud za to, že napadené ustanovení § 3a zákona o vnitrozemské plavbě je neslučitelné s principy právního státu, zejména s principem dělby moci, a je v rozporu s čl. 1, čl. 2 odst. 1 a 3,

³⁶⁹ Viz Příloha č. 2 zákona o vnitrozemské plavbě: „*Vodní cesty využívané jsou: a) vodní tok **Labe** 1. od říčního km 973,5 (Kuněčice) po říční km 951,2 (nadjezí zdymadla Přelouč), 2. od říčního km 949,1 (2,080 km od osy jezu Přelouč) po říční km 726,6 (státní hranice se Spolkovou republikou Německo), včetně plavební dráhy vymezené na vodní ploše Velké Žernoseky plavebním značením, b) vodní tok **Vltavy** 1. od říčního km 91,5 (Třebeň) po soutok s vodním tokem Labe, včetně výústní části vodního toku Berounky po přístav Radotín, 2. od říčního km 239,5 (České Budějovice) po říční km 91,5 (Třebeň) jen pro plavidla o nosnosti do 300 tun, c) vodní tok **Moravy** od ústí vodního toku Bečvy po soutok s vodním tokem Dyje, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Bařův kanál).*“

³⁷⁰ Viz Příloha č. 2 zákona o vnitrozemské plavbě: „*Vodní cesty využitelné jsou: a) vodní tok **Labe** od říčního km 987,8 (Opatovice) po říční km 973,5 (Kuněčice) a od říčního km 951,2 (nadjezí zdymadla Přelouč) po říční km 949,1 (2,080 km od osy jezu Přelouč), b) vodní tok **Bečvy** od Přerova po ústí vodního toku Moravy, c) vodní tok **Odry** od Polanky na Odrou po státní hranici s Polskem, d) vodní tok **Ostravice** pod ústím Lučiny, e) vodní tok **Berounky** od říčního km 37,0 po přístav Radotín, f) vodní tok **Ohře** od říčního km 3,0 (Terežín) po ústí do vodního toku Labe.*“

čl. 81 a čl. 90 Ústavy a rovněž čl. 36 Listiny. Z pohledu naznačených ústavních kaute³⁷¹ jeví se proto návrh na zrušení ustanovení § 3a zákona o vnitrozemské plavbě důvodným³⁷².

Působnost v oblasti péče o rozvoj vodních cest dopravně významných a jejich modernizaci vykonává Ministerstvo dopravy v dohodě s ústředním vodohospodářským orgánem.³⁷³ V této působnosti uplatňuje též stanoviska k politice územního rozvoje a k územně-plánovací dokumentaci. Tato stanoviska nejsou správním rozhodnutím. Vodní cestu spravuje její správce. **Správce vodní cesty** je (i) správce vodního toku nebo ten, kdo vykonává jeho správu podle vodního zákona, jedná-li se o vodní tok, (ii) vlastník pozemku, který tvoří dno jiného útvaru povrchových vod, jedná-li se o jiný útvar povrchových vod než vodní tok, nebo (iii) provozovatel štěrkoviště, na kterém probíhá těžba z vody, jedná-li se o takové štěrkoviště.

Správce součástí vodní cesty je její vlastník. Správce vodní cesty neodpovídá za škodu způsobenou zastavením nebo omezením plavebního provozu na vodní cestě v důsledku její modernizace nebo údržby nebo stavem vodní cesty, prokáže-li, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby splnil povinnost podle zákona. Správce vodní cesty je povinen spravovat sledované vodní cesty tak, aby bylo zajištěno bezpečné provozování plavby, a řádně je značit plavebním značením a toto plavební značení udržovat.³⁷⁴

4.3.2 Přístavy

Přístavy se dělí na přístavy veřejné a neveřejné. Veřejný přístav je oprávněn užívat každý provozovatel plavidla, pokud (i) je přístav svým stavebním provedením pro plavidlo určen, (ii) není překročena kapacita přístavu a (iii) nejde o plavidlo, které je zjevně technicky nezpůsobilé. Přístav plní ochrannou funkci, zajišťuje-li svým umístěním na vodní cestě nebo stavebními úpravami bezpečné stání plavidla a možnost bezpečného přístupu na plavidlo v případě vysokého vodního stavu, zámrazy nebo chodu ledu. Pozemní část přístavu lze provozovat

³⁷¹ Latinsky *cautela* = opatrnost.

³⁷² Srov. nález pléna Ústavního soudu č. 327/2005 Sb.

³⁷³ Viz zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v účinném znění. Ústředním vodohospodářským orgánem je Ministerstvo zemědělství podle § 1 odst. 5 písm. c) zákona č. 272/1996 Sb., kterým se provádějí některá opatření v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky a kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a mění a doplňuje zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv.

³⁷⁴ Srov. § 5 zákona o vnitrozemské plavbě.

jen na základě povolení plavebního úřadu vydaného na žádost fyzické nebo právnické osoby, která hodlá pozemní část přístavu provozovat. Pozemní část přístavu může zahrnovat i pozemky, stavby a zařízení umožňující napojení vodní cesty na jiné druhy dopravní infrastruktury.³⁷⁵

4.3.3 Plavidla

Plavidlo podléhající evidenci podle zákona lze na vodní cestě provozovat, byla-li schválena jeho technická způsobilost a je-li (i) zapsáno 1. v plavebním rejstříku České republiky, rejstříku malých plavidel nebo v obdobné evidenci jiného členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace anebo 2. v plavebním rejstříku nebo v obdobné evidenci jiného státu, než který je uveden v bodu 1, jde-li o zahraniční plavidlo, jehož provozovateli vydal plavební úřad povolení k provozu, a (ii) provozováno v plavební zóně vodní cesty, pro niž byla schválena jeho technická způsobilost. Plavidlo podléhající evidenci podle zákona lze na vodní cestě rovněž provozovat, byla-li schválena jeho technická způsobilost k námořní plavbě.

Plavidla³⁷⁶ se dělí na: (i) **lodě**, (ii) **malá plavidla**, jejichž délka trupu nepřesahuje 20 metrů,³⁷⁷ (iii) **plovoucí stroje**, kterými jsou zařízení schopná plavby vybavená mechanickým zařízením a určená pro práce na vodní cestě nebo v přístavu,³⁷⁸ (iv) **plovoucí zařízení**, kterými jsou zařízení schopná plavby,³⁷⁹ a (v) **plovoucí tělesa**, kterými jsou vory, konstrukce, předměty nebo pevná seskupení předmětů schopná plavby.³⁸⁰ **Sestavy plavidel** se dělí na: (i) **vlečnou sestavu**, jíž je spojení jednoho nebo více plavidel vlečených jedním nebo několika plavidly s vlastním pohonem, která jsou součástí sestavy, (ii) **tlačnou sestavu**, v níž je pevně nebo kloubově spojeno více plavidel, přičemž alespoň jedno z nich je umístěno před plavidlem s vlastním pohonem, které zajišťuje pohyb sestavy, a (iii) **bočně svázanou sestavu**, v níž je více plavidel svázáno boky vedle sebe, přičemž se ani jedno nenachází před plavidlem s vlastním pohonem, které zajišťuje pohyb sestavy.

Technická prohlídka plavidla může být zcela nebo zčásti nahrazena posudkem, vydaným klasifikační společností uznanou podle příslušného předpisu

³⁷⁵ Srov. § 6 zákona o vnitrozemské plavbě.

³⁷⁶ Srov. § 9 zákona o vnitrozemské plavbě.

³⁷⁷ Malým plavidlem není (i) převozní loď, (ii) tlačný člun, (iii) plavidlo určené k přepravě více než 12 cestujících, (iv) plavidlo určené k vlečení nebo tlačení jiných než malých plavidel a (v) plavidlo určené k vedení bočně svázané sestavy jiných než malých plavidel.

³⁷⁸ Plovoucím strojem není zařízení určené k přepravě osob a nákladu.

³⁷⁹ Plovoucí zařízení zpravidla není určeno k opakovanému přemísťování.

³⁸⁰ Plovoucím tělesem není těleso určené k přepravě cestujících a nákladu.

Evropské unie,³⁸¹ pokud z tohoto posudku vyplývá, že plavidlo zcela nebo zčásti splňuje technické požadavky na bezpečnost. Technickou způsobilost plavidla schvaluje plavební úřad vydáním **lodního osvědčení** nebo v případě plovoucího zařízení vydáním **osvědčení plovoucího zařízení („osvědčení plavidla“)**. Prováděcí právní předpis stanoví vzor osvědčení a dobu platnosti osvědčení plavidla podle druhu plavidla.³⁸²

Osvědčení plavidla dokládá vlastnictví k plavidlu. Plavební úřad vyznačí vznik zástavního práva v osvědčení plavidla. Po uplynutí doby platnosti osvědčení plavidla prodlouží plavební úřad na žádost vlastníka nebo provozovatele plavidla jeho platnost obdobným postupem jako výše. Jestliže byla na plavidle, jehož technická způsobilost byla schválena, provedena přestavba nebo oprava zasahující do konstrukce plavidla, pozbývá vydané osvědčení plavidla platnosti a plavební úřad před uvedením plavidla do provozu rozhodne o opětovném schválení jeho technické způsobilosti a vydá nové osvědčení plavidla. Žádost o schválení technické způsobilosti podává vlastník nebo provozovatel plavidla. Provozní a technické podmínky pro provozování plavidel, která nepodléhají evidenci, stanovuje prováděcí právní předpis.³⁸³

Ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení osvědčení plavidla je jeho vlastník nebo provozovatel povinen neprodleně ohlásit plavebnímu úřadu. Na základě písemné žádosti vlastníka nebo provozovatele plavidla vydá plavební úřad do 20 dnů ode dne podání žádosti nové osvědčení plavidla za osvědčení ztracené, odcizené, poškozené nebo zničené. Datum ukončení platnosti nového osvědčení plavidla se musí shodovat s datem ukončení platnosti osvědčení, které je novým osvědčením nahrazováno. Bez zbytečného odkladu po ohlášení vydá plavební úřad vlastníku nebo provozovateli plavidla prozatímní osvědčení plavidla.

Prozatímní osvědčení plavidla nahrazuje ztracené, odcizené, poškozené nebo zničené osvědčení plavidla a jeho platnost je 30 dnů od jeho vydání. Vydáním nového osvědčení plavidla platnost prozatímního osvědčení plavidla zaniká. Vzor prozatímního osvědčení plavidla stanovuje prováděcí právní předpis.³⁸⁴ Dojde-li ke změně údajů zaznamenaných v osvědčení plavidla, které se netýkají technické způsobilosti plavidla, podá vlastník nebo provozovatel plavidla do 15 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděl, žádost plavebnímu úřadu o vyznačení změn v osvědčení plavidla. Plavební úřad vyznačí změny v osvědčení plavidla po ověření jejich správnosti.

³⁸¹ Viz směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/87/ES ze dne 12. prosince 2006, kterou se stanoví technické požadavky pro plavidla vnitrozemské plavby a zrušuje směrnice Rady 82/714/EHS.

³⁸² Viz § 7 odst. 2 vyhlášky Ministerstva dopravy č. 223/1995 Sb., o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách, v účinném znění (poslední novelizace č. 65/2015 Sb.).

³⁸³ Viz § 3 odst. 1 vyhlášky o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách.

³⁸⁴ Viz § 7 odst. 4 vyhlášky o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách.

4.3.4 Plavební rejstřík

Plavební rejstřík³⁸⁵ je veřejně přístupný seznam, do něhož se zapisují tyto údaje o plavidle: (i) vlastník, (ii) provozovatel, (iii) poznávací znaky, (iv) jméno loď, (v) druh plavidla, oblast jeho provozu na vodní cestě a účel, pro který je plavidlo určeno, (vi) nosnost, dovolený počet cestujících a ostatní základní technické údaje, (vii) zástavní právo k plavidlu, (viii) datum zápisu a výmazu z plavebního rejstříku. Evidenci v plavebním rejstříku podléhá plavidlo (i) o celkové hmotnosti přesahující 1 000 kg včetně povoleného zatížení, (ii) s vlastním strojním pohonem o výkonu větším než 4 kW, nebo (iii) s celkovou plochou plachet přesahující 12 m². **Vlastník** je povinen oznámit plavebnímu úřadu veškeré změny údajů zapisovaných v plavebním rejstříku do 10 dnů ode dne vzniku skutečnosti zakládající změnu zapisovaného údaje. Do plavebního rejstříku plavební úřad nezapiše plavidlo, které je zapsáno v plavebním rejstříku cizího státu. Výmaz³⁸⁶ plavidla z plavebního rejstříku se provede na žádost vlastníka nebo v případě, že plavební úřad rozhodne o nezpůsobilosti plavidla.

4.3.5 Státní vlajka

Česká plavidla zapsaná v plavebním rejstříku, mají-li posádku a nejde-li o plovoucí zařízení, nesou na zádi při plavbě na vodní cestě **státní vlajku** České republiky.³⁸⁷ Na místě určeném pro státní vlajku České republiky nesmí být vztyčena jiná vlajka nebo znak. Při použití jiných vlajek nesmí mít tyto vlajky větší rozměry než státní vlajka České republiky, která je s nimi současně vztyčena.

4.3.6 Cejchování

U určených plavidel musí být před jejich uvedením do provozu provedeno **cejchování**. Cejchováním se rozumí určení nosnosti plavidla v závislosti na ponoru, vyznačení cejchovních stupnic a nejvýše přípustného ponoru. Cejchování plavidel provádí plavební úřad u nově vyrobených plavidel na žádost výrobce, u plavidla v provozu na žádost vlastníka. Dokladem o provedeném cejchování je cejchovní průkaz, který vydá plavební úřad na dobu určitou.

³⁸⁵ Srov. § 14 zákona o vnitrozemské plavbě.

³⁸⁶ Srov. § 15 zákona o vnitrozemské plavbě.

³⁸⁷ Srov. § 16 zákona o vnitrozemské plavbě.